

A'

TSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG
ENGEDÉLMÉVEL.

Nro 43.

Költ Bétsbenn, Sz. András Havának (Nóvembernek)
26-dik napján 1799-dik Esztendőben.

Béts.

A' Pári'si nagy változások' híre, kerengett
vala már itt a' múlt Péntekenn is: de az azok-
ról költt officialis Tudósítások; későtskén ér-
kezhettek ide az nap, a' Mannheimi Ujságban;
mellynek most azért lehet egészsz hitelt adni az
efféle Tudósításokra nézve; minthogy Mannheim-
bann vagyon az úgy nevezett Rajnai Fr. Sereg
Vezérjének Lecourbe Gen - nak a' fő-quártéllya,
a' ki meg nem engedte volna az efféle történet-

Y Y

ről szóló Tudósításoknak ki-hirdetését, ha egészsz bizonyosságúak nem lettek volna azok. Már az-
 ólta a' Frankfurti, Regensburgi, Augsburgi, 's
 több más Német-Birodalmi Ujságok is közlöttek
 hozzászóló Tudósításokat, a' Pári'si véletlen 's hir-
 telen történetről, melynek summás előadásába
 minekelőtte belé kezdenénk, azt jegyezzük meg
 felőle, hogy arra, kiváltképpenvaló alkalmatos-
 ságot-fölgláltatott, a' Békesség eránt nyilatkoz-
 tatott már tudva lévő értelme 's akarattja a' Tör-
 vényhozó öregebbik Tanátsnak, a' minthogy ez
 a' Tanáts is vólt a' Meg-határozója azon nagy
 változásnak, a' melly, Név. 9-dikénn lett Pá-
 ri'sbann; 's a' melynek egy fő-tárgyául teszi
 ezen Tanáts, az a' végett ki-adott közönséges
 Hirdetményébenn, a' Békességnek meg-szerzé-
 sét; valamint Bonaparte is a' Katonasághoz Név.
 9-dikénn intézett Hirdetményébenn.

A' dolog ebből áll:

Név. 9-dikénn öfzsze-gyűlt igen idejénn az
 öregebbik Törvényhozó Tanátsnak az a' Kom-
 missziója, a' melly ezen Tanáts' Üléseinek bá-
 torságos és alkalmatos folyamattjára ügyel, 's
 öfzsze hívta a' Tanátsot virradtára, melly is
 Üléshez kezdvén, a' Kommisszió által elibe ter-
 jeszttet környüállásokra nézve, el-végezte vok-
 sok többsége által, a' Konstitúció 102-dik,
 103-dik és 104-dik Tzikkelyeibenn neki ada-
 tott jus szerént: hogy a' Törvényhozó-gyűlés-
 nek mind két Tanátsai, költözzenek ki Pári's-

ból, az onnét mintegy más fél óránnyira fekvő S. Cloudi (néhai Királ-vi) palotába, más nap (Nóv. 10-dikénn) délre, 's ott folytassák Üléseiket; és ezen Végzésnek telyesítésére Generális Bonaparté-t nevezte ki, olly rendelés mellett, hogy minden reguláris és Polgári Katonák, valakik Pári'sbann, és a' Pári'si Ofztálybann (mellynek Pári's a' Fő-Városa) találtnak, Bonaparté-t esmérjék Fejeknek, sőt tartozzanak minden Polgárok, az ő első kívánságára fel-fegyverkezve mellé állani: Ő pedig maga, Bonaparté, esküvéssel kötelezze magát a' reá bízott munkának végre-hajtására. Mindjárt akkor egy Hirdetményt is intézett a' Fr—ákhoz, az Öregebbik Tanáts, 's Végzésének az Ifjab-bik Tanátsal lejendő közlését is meg-határozta. Bonaparte, sok Generálisoktól és a' Generál-stabjától kísértetve, meg-jelent tíz órakor az Öregebbik Tanáts előtt, 's meg-esküdt: és mind-járt 2 Hirdetményt intézett, a' reguláris és polgári Katonasághoz.

Barras, Gohier, 's Moulins Direktörök, egygyütt ültek már 9 órakor (Nóv. 9-dikénn) a' Directoriális Izálában, a' hová bé-lépven Roger-Ducos Titzi-társsok, jelenti nékik, hogy ő különös dolgokat hallott, 's kérdi tőlök, ha igazak volnának e' azok? De azok semmit se tudtak néki mondani: minek-okaért Ő, ment értekezni, az Öregebbik Tanátsnak Órálló-Kom-missziójához. Ezen közben Siéyès a' Directoriális palota' kertjében maga lovagolgatott: de hozzá menvén az Adjutánsa, Dorsonval, Ő is

(Siéyès) el-ment az említett Kommiszfiziohoz: Tíz óra tájbann Barras, Gohier, 's Moulins, számadásra vonták a' Pári'si Komendánst: de Ő azt felelte, hogy már Ő nem Komendáns többé, hanem a' Törvényhozó öregebbik Tanács' végzése szerént, maga is Bonapartétól függ. Ezen 3 Direktorok, le-tették mindjárt az nap; hivataljokat: a' más két Direktorok pedig, úgymint: Siéyès és Roger Ducos, Bonapartéhoz kaptolták magokat, nem külömbenn; a' Pári'sbann volt Generálisoknak is leg nagyobb része, úgymint: Lasne, Moreau, Murat, Marmont, Serurier, Macdonald. Angeraut nem hívatta Bonaparte, de ő maga ment hozzá, 's ajánlotta magát. Bernadott-ról nints semmi emlékezet.

Az Ifjabbik Tanács, délelőtti 11 óra tájbann tudósíttatván az öregebbik Tanács végzéséről, azonnal el-oszlott: és más nap délután S. Cloubann tartotta már az Ülését, de a' melly igen lármás kezdett lenni, mindjárt eleintén. Az Elölülő, Bonaparte Luczián, valamennyire ugyan le-tsendesítette a' lármát: de bezzeg nagy lett ismét estvéli 5 óra tájbann, a' Barras Levelének fel-olvastatása után, melybenn Az, le-mondott a' Direktorságról. A' midőn t. i. arról vették volna a' Tagok, hogy más Direktort kell választani Barras helyébe: bé ment Gen. Bonaparte a' Gyűlésbe, négy fegyvertelen Gránátérosoktól kísértetve.

„Mi d o l o g e z?“ nagy kiáltás lön. Hallál a' fejénn a' Diktátornak! (t. i. Bo-

naparté-nak) sőt sok Tagok fel is ugráltak ellene, 's nevezetessénn Arena nevezetű, egy igen tüzes Jakobínus, pifstollyal szaladt feléje. Gen. Lefèvre, azombann segítségére sietvén Bonaparténak, ki-szabadította azt a' veszedelemből: de még az el-távozása után is olly zúgás volt ellene, 's még az öregebbik Tanáts ellen is; hogy Bonaparte Luczián, le-tette a' Prézességet, 's a' Bátyja a' Generális, bé-küldötte Murat Generálist, fegyveres Gránátérosokkal, kik között el is távozott B. Luczián a' Gyűlésből. Nem sokára az után, az öregebbik Tanáts' végzéséből, bé-küldött Gen. Bonaparte, az Ifjabbik Tanátshoz egy Tisztet, száz fegyveres Gránátérosokkal, kinek jelentésére a' Tagok ki-takarodtak a' Szalából, 's azoknak tsendesebb része, külön válván a' zenebonásoktól, ismét özfűgyűlt estvéli 9 órakor, mintegy 350 főből-álló számmal, Bonaparte Luczián' előlulése alatt, 's éjfél tájbann, egy Végzést küldött az öregebbik Tanátshoz, melybenn meg vagyon határozva: hogy nints Direktórium többé, hanem annak helyébe, egy Consuláris Commissió állítódik fel 3 Tagokból, a' kik: Siéyès, Roger Ducos Ex-Direktorok, és Gen. Bonaparte. Továbbá: hogy az Ifjabbik Tanátsból ki-maradnak 62 meg nevezett Tagok, kiknek számából való Gen. Jourdan is; hogy a' Törvényhozó-gyűlés' két Tanátsai helyett, Febr. 19-dikéig, két Kommisziók fognak dolgozni, a' Békességnek megszerzésébenn, 's a' Konstitúzió hibáinak meg-job-

bításabann 's a' t. — — Berthier Had-Miniszterré lett.

Tegnap érkezett ide egy Kurír, Méláfs Lovasság Generálissától, azzal a' hírrel, hogy Növ. 13-dikánn meg-támadták Hertzeg Lichtenstein, és Mitrovszky Feldmarsal-Lieutenántok, Gyalogságból és Lovasságból álló Diviziojokkal a' Frantziákat, kik magokat a' Mondovi Vára körül fekvő hegyekre erőssenn bé félszkelték vólt. Hertzeg Lichtenstein le-szállott ánglus paripájáról, 's a' Huf Regimentjebéli Batalion előtt máfzott fel egy meredek hegyre, az ellenségnek nagy tüzelése között. Szerentséjére azombann semmi sebet se' kapott. Az ellenség el-lódúlt a' hegyekről, 's öt ágyúit kezünkbe engedte jutni, és száz Katonáit. Ez a' szerentsés tsata, szeretni fogja Mondovi Várának kezünkre való visszakerítését, melly nélkül meg nem lehet Cuneo Várát szállani.

Ankónáról nem híjjábann folyt völa az a' hír a' múlt péntekenn, hogy meg-adta magát; mert már más nap (Szombatonn) egy különös Tudósítást adott ki ezen diadalmas történet eránt a' Hadi Cancellária, 55-dik szám alatt, és Vasárnap ismét más bővebbet, 56-dik szám alatt, melly két Tudósításoknak ide megy ki a' summája:

„Növ. 2-dikánn reggeli 6 órakor, harmintz ágyúkból kezdett tüzeltetni F. M. L. Frölich Ankónára, hozzá nem számlálvänn azokhoz az Oró-

szok ágyúikat, mellyekkel ők is derekassann dolgoztak a' magok Battériáikból. Gyalogságunk fogott is el, a' Váron kívül állott Vígyszói közül az ellenségnek egynéhányat, 's a' többeket bé-kergette a' Várba."

„Az ellenség olly vélekedésbenn lehetett, hogy a' Miéink, erőhatalommal akarják megmászni a' Vár' falait: mert tsendességben voltak mind addig, mig egészszenn meg nem világosodott; hanem akkor, olly erőbenn kezdették az ágyúzást, hogy Vitéz Népünk, melly egészszenn a' Citadella' faláig nyomúlt előre; kén-telenítettett az oda közel volt őstrom-árkához vízfzva-vonulni."

„A' Fr—ák, sok ágyúiknak óltalma alatt ki is tsaptak a' Várból több ízben, a' kik nagyobb hátorság' kedvéért meg-részegítették magokat előre, 's dühösködve is tusakodtak."

„Nóv. 10-dikénn, minekutánna az egészsz nap, szörnyű ágyúzások között telt volna el: alkuba erefzkedett a' Fr. Komendáns, Brigadíros-Generális Monier, melly alku, Nóv. 13-dikénn ment tökéletességre. Ennek ereje szerént az Öri-zetnek egészséges része, a' melly Monier Gen—onn kívül, 6 Brigadíros Generálisokból 23 Stabális, és 202 Fő-Tifztekből; 's 2599 Al-Tifztekből 's Közemberekből állott, vízfzva-tért ugyan Fr. Országba, de olly maga kötelézése mellett, hogy a' míg ki nem fog tserélődni: nem szolgál a' Cs. K. Felség Seregei, és Frigyesei ellen."

„Ötfáznyoltzvanöt darab, részszerént földi, részszerént hajókra való, külömbkülömbféle

nagyságú értz- és vas-ágyúk találtattak a' Vár-bann. Puskapor, 32,294 font; munitzió igen jó rakás; puska 4400. A' Kikötőhelybenn találtattak; egy 70, és két 64 ágyús lineai hajók; hét apró szerű fegyveres hajókkal, és sok tengeri készülétekkel egyetembenn."

„Igen magasztalja F. M. L. Fröhlich a' Cs. K. Katonaságot, melly közzül a' többek között név szerént ditsérte meg Knesevich Generálist. Ditséri az Orosz Katonaságot is: nem kü-lömbenn az Insurgenseket, a' kik, mindenkor a' leg elöl állott Vitézeink' társaságábsnn tettek szolgálatot. Ott tett nevezetessenn, egy Pan-sipazze nevű Török-Albániai tehetős Nemes-em-ber is, a' ki egyedül a' jó, ügy eránt viseltető buzgóságból kívánt részt venni, a' maga Embe-rivel egygyütt, ezen ostrombann, mellybenn se-bet is kapott."

„Az egész ostrom' ideje alatt, 35 enn maradtak halva a' Cs. K. Katonaság közzül, a' Strázsamestertől le-felé számlálva; meg-sebesed-tek 5 Tisztek, és a' Strázsamestertől le-felé szám-lálva, 171-enn; nem találtattak, 's fogságba estek, 12-enn."

Pedemontziumbann, Hadi-tárnok-mester B. Kray, Növ. 3-dikánn, Aquit szinte minden vesz-teségünk nélkül el-vétette a' Fr-áktól, egyne-hány Bat-aink, és az 5-dik Huszár Reg-nek két Svadronjai által, mellyeket Fulda Fő-Strázsamester vezérlett. Az ellenség, leg-alább is vesztett hat száz embert, és háromszázkilentzenn estek fogságunkba."

„Még az nap este által ment B. Kray, a' Bormida vizénn, 's meg-támadta más nap (4-dikenn) az ellenséget, a' mellynek, Novi előtt két táborbann, négy négy ezer embere, 's még tartalékbaun is négy ezer embere vólt. Az ellenség meg nem maradt említett tanyáibann, hanem el-vonta magát, nevezetessenn a' Boscoi táborból (dél felé) Basaluzoig, a' Rivalentai táborából pedig Novihoz a' Scrivia vizéig.“

„Nóv. 5-dikénn ismét etébb nyomúlt Báró Kray, 3 tsapatokbann, a' midőn következendő nevű három Helységekben, (mellyek, Novitól Észak felé esnek) úgymint: Bozzolo Formigaróbaun, Gazzobaun és Frassonarabaun emberei vóltak még az ellenségnek: de mindjárt ezeket is el-hagyta, és Nóvinál kezdte öfzfze-húzni az erejét.“

Nóv. 5-dike, essős ködös nap vólt: más nap meg-visgálván B. Kray a' Fr—ák' fekvését: úgy találta, hogy Novi, feles számú Örizettel meg van rakva, 's a' háta megett is, mintegy 7 Fr. Bat—ok állanak egy línéabann a' hegyekenn. Ezen fekvésekből is el-nyomta B. Kray még az nap a' Fr—ákat, melly alkalmatossággal, leg-elsőbenn rontott fel a' hegy tetejére, a' jobb kéz felől való Tsapat, F. M. L. Hadik vezérlése alatt. A' Bussy Lovas Vadász Reg—jét igen ditséri Báró Kray; nem külömben Devins Batalionját, és 4 Wárasdini Kompániákat. A' meg-nevezve ditsértt Tíztek közzül valók: Görgey Hadnagy a' Devins Reg—éből, a' ki meg is

sebesedett; 's az 5-dik Huszár Regiment Oberstere Révay is."

„Részünkről: 69 halva-maradttakból; 386 sebbe-esttekből; és 239 el-fogattakból 's nem-találtattakból áll a' veszteség. Tisztünk egy se-maradt halva, hanem egynehányann sebesedtek meg, kik közzül valók: Kray Reg — ebéli Német Fő-Hadnagy, 's Rosen és Simoni Al-hadnagyk is."

Már jó ideje, hogy ide érkezett Erantzia Országnak Valence nevű Városából, az ott meg halálozott VI-dik Pius Sz. Pápa' Komornyikja. Beszélli, hogy a' Frantzia Köznép mindenkor tolakodva gyülekezett Ő Szentsége' szállására, kinek mostoha állapotján nagyon kesergett. Unszolva kérte magára az áldást. Néhai VI-dik Pius, három minutáig halála előtt, mindég beszélt, 's magánál volt. Halála után fel-bontották, de az a' hír nem taláztatott igaznak, mintha a' Fr — ák étették volna meg. Elegendő méreg volt az úgy is, hogy sok méltatlanság-gal illették olly meg-élemedett vénségébenn, 's egézségének el-gyengültt állapotjábann.

Augsburgból Növ. 15-dikénn: — „Feldmarsal Szuvarov itt van még a' fő-quártélyával. Vele van Oberstlieutenánt Weinrotter, ki a' mi Armádiánktól vagy on rendeltetve melléje, 's vele volt Olasz Országban is. Itt van még Herceg Eszterházy Generális, és Winkhám Anglus Követ, a' ki Zürichben volt, 's fizeti azt a' Rusz-

szus Sereget, a' melyet Anglia vett a' magazsöldjára. Constantin Nagy-Hertzeg Memmingenbenn vagyon, melly ide 9 mértföldnyire esik Schwájtzer Ország felé. Az Orosz Armádia' számára, Baváriából alkudott eleséget Anglia, a' minthogy valamerre jár az ember Baváriábann, mindenütt a' temérdek sok szekerek tűnnek szemébe, a' mellyek: szénát, éleket, 's egyéb szükséges dolgokat szállítanak az Oroszok számára. Bauer Ruszszus Generális Hamburgba indult, a' hol hajóra ülven Angliába megy, onnan ismét Jersey Szigetébe, melly Frantzia Ország széleinél fekszik közel Normándiához. Ott fog telelni az a' Ruszszus Sereg, melly Hollandiábann hadakozott, 's ennek vezérlését veszi magára Bauer Generális. Jerseyből könnyen bé lehet Fr. Országba rontani a' Suánok' segítségére."

„Az a' szép Porodin Kozák-Oberster, kiről a' Svájtzer-Országi Levelek azt írták vólt, hogy agyon vágattatott: él, 's frissen vagyon. Más Orosz Fő Tiszt vólt az, kit le vágtak a' Er. Lovas-Vadászok."

„Mafszlzena Frantzia Generális jól ért a' filentéshez, ' mert csak afféle embertől telhetett ki, olly nagy hazugságot írni; hogy 20 ezer Orosz veszett volna el Svájtzer-Országban a' Septem-ber' utolsó tizedébenn történt ütközetekben. Hiszem a' Korsakov Ruszszus Generális Seregében, nem vólt több 27 ezer embernél, 's most is meghaladja még ezen Sereg' száma a' hús ezret: F. M. Szuvarov pedig, Rosenberg,

és Pongration Orosz Generálisokkal egygyütt, jó formánn meg is rivasztotta a' Fr—ákat, Svájtzter-Országban, September' utolsó, és Octóber' első napjainn, midőn az Olasz Országból hozott népével jöve keresztül a' Sz. Gothárd hegyénn, az Ördög-hídjánn, Altorfon, 's Glarison, egészfz Chur Városáig. Tudják, a' kik ott jártak, hogy arra szekér nem járhat: azért F. M. Szuvarovval se' tár-szekerek, se' ágyúk nem vóltak (ezek Tyrolison keresztül mentek Sváb Ország felé) és tsak bajonétokkal (péterkésekkel) döfölték az Oroszok magok előtt a' Frantziákat mindenütt, a' magos Kősziklák' oldalainn ki-vágott fej-szédítő keskeny utakonn. Tudják magok a' Svájtzter Orzágiak, hogy midőn Maszfzéná, tíz ezer embereivel Schwitznél meg-támadta vólt Szuvarovot, egy méjj völgybenn egy egészfz Brigádája meg-szaladt egy csoport Kozákság előtt. Eleget kiábált nekik Maszfzéná, hogy mennyenek neki az ellenségnek, 's hogy — hát azok e' a' Vitéz Frantziák e' ők, a' kik Zürchnél megverték a' Ruszszusokat — “ de minden beszédje haszontalan vólt: sőt magát ezen Bízttatót (Maszfzénát) is egészfz Schwitzig hátra vitték magokkal a' meg-íramodott Fr—ák, kik tsak ott tudták meg, hogy kevés Kozákok elől szaladtak el: 's kérték Maszfzénát, hogy ezen szennynek el-mosása végett engedné meg nékik, hadd más nap ők mehessenek elől az ellenségre. Molitor Frantzia Generális is, „a' ki Glarusnál hátúlról került a' Ruszszusoknak nem sokat boldogúlt fortélyos-

kódásával. Igazság szerént tehát, Mászféra vallott szégyent, minthogy már ő előre ditsekedett, hogy ölfzfe veri, vagy el fogja Szuvarovot, holott mindözfzfe több embert vesztett, a' F. M. Szuvarovval való verekedéseibenn, három ezernél, 's fogságba estek, 1559 Köz Fr. Katonák, 23 Tisztek 's egy Generális; 11 ágyút is vettek el tőlök az Oroszok, pedig talám Hannibál se' bajlódott többet Kártágói Katonáival, midőn kereftül ment az Alpeseikenn; mint F. M. Szuvarov, említett hartzos marssai közben. Sokszor olly magas kösziklákon másztak kereftül (mellyek már rakva voltak hóval) hogy a' felhőkre le-nézhettek. Az út sokszor olly keskeny volt, hogy tsak egygyenként mehetett a' Katonaság. Nappal esvén az esső, éjtszaka meg-fagyott; nappal a' Frantziákkal kellett szüntelen verekedni, éjtszaka tovább haladni, 's többnyire nem volt mit enni: mivel az eledelt hordó öfzverek hátra maradtak, a' Lakosoknak pedig semmijek se' volt. — Érték ollyan meredek Bértzekre is, a' honnan a' Katonáknak ülve kellett le-tsúfzni. F. M. Szuvarovot egynehányszor Swájtzer Parasztok vitték kezekenn az ífzonyú Havasokonn. Nem tsuda tehát; hogy a' Ruszszus Katonaságnak, melly, Orosz Birodalomból a' múlt télen gyalogolt ki sok száz mért-földnyire, 's öt hónapig hadakozott Olasz Országban, nagyon meg-fzakadoztak a' köntössei. Itt van Ruszszus Generális Tolsztoi is, kit az Orosz Császár Károly Fő-Hertzeghez küldött

volt, 's ott is volt Ő Fő-Hertzezségénél, Május-tól fogva egész Nóvemberig. Rosenberg Rusz-
szus Generális, ezentúl azt a' Sereget is fogja ve-
zérelni, a' melyet Korzakov Generális vezetett
ki Ruszsiából Zürichig."

Hadi Környüldölások.

(Külföldi Tudósítások szerént:)

1.) Német-Bírdalmiak.

Augsbürgba érkezvén Feldmarsall Szuvárov
Nóv. 6-dikán estve; oda szállíttatta által a' fő-
quártélyát is. Az Orosz Sereg, az Iller, Du-
na, és Lech folyó vizei között kantoníroz, az
az, fekszik olly sűrű quártélyokban, hogy
mihelyt kívántatik; mindjárt újra összecsere-
gelhet.

2.) Helvétziak.

Basileából Nóv. 10-dikénn: — „Gen. Bő-
naparte; ide érkezett Pári'sból, igen nyomos tár-
gyú Követtségben." (Nem igaz, az újjabb Tu-
dósítások szerént.)

Basileából Nóv. 4-dikénn: — „Tegnap-
előtt estvére; húsznál több gazdag Kereskedőket
hívatott itt magához Fr. Gen. Chabran, 's jelen-
tette nékiek, hogy ő általa Gen. Maszfzena, egy
millió hatfáz ezer lívert kér költsönn tőlök."

Basileából Nóv. 6-dikán, — „Tehetősebb
Kereskedőink, két Deputátusokat küldöttek Masz-
fzenához olly kéréssel, hogy a' tőlök kívántt
1,600,000 lívernek; engedje el ha csak a' fe-
lét is."

3. Frantzia-Országok.

Párisból Növ. 8-dikánn: — „A' Suánok, most is olly fortéllyal élnek a' Republikánus Katonaság ellen, mint mászfzor. Mihelyt t. i. meg-látják azt feléjek közelgetni, leg ottan el-szélednek, de tsak hamar ismét öfzfe-seregelve mutatják magokat más helyen.“

„A' Bonaparte és Moreau kedvéért adatott 6-dik Növemberi vendégségbenn, Jourdan és Augerau Generálisok nem vóltak jelen. (Bernadott-ról se' olvassuk, hogy jelen lett volna).“

4. Angliaiak.

Londonból 1-ső napján: — „A' Breszt Kikötőhelyből Oct. 25-dikénn ki-szállott a' Frantzia és Spanyol egygyesült Hajós-seregnek egy része. Ugyan az nap, a' mi Portsmouthi révparanktól is ki-indúlt Lord Bridport, harminzt-nég lineai hajókkal.“

„Azok a' Fregátok, mellyek a' már tudva lévő két gazdag terhű Spanyol Fregátokat el-nyerék mostanság, a' Lord Bridport Hajós-seregéhez tartoznak, minekokaért, a' bé-vett szokás szerént, neki jut a' fő-rész a' prédából. Száz ezer font sterlingre betsültetik, a' neki jutandó rész. Minden Hajós-legény, kap leg-alább 300 font sterlinget.“

Magyar-Ország.

Ro'snyói Püspök B. Andrásy, meg-halálo-zott Növ. 12-dikénn.

Szakoltzáról (Nyitra Vármegyéből) Név. 17-dikénn: — „E' folyó Hónapnak 14-dikénn reggeli 10 órakor; a' Város Majorjának Gazdaszszonya kenyeret akarván sütni, mondja, Brigitta nevű Szolgálójának, hogy mivel a' kementze, eléggé fűltt; 's meleg vala már: a' szemet seprené ki belőle. A' Szolgáló ki-menvén a' konyhába, egészsz térdig bé-bújt a' tüzes kementzébe. Bizonyos időnek el-folyása után, ki méne a' Gazdaszszony a' konyhába, és látja, hogy a' Szolgálója többé meg sem mozdúl a' kementzébenn: akkor meg-íjjedvén, el-rikóltja magát, és a' Férje, a' Major Gazda oda jövéen lábánál fogva ki-húzza a' Szolgálót szinte holtan, a' tüzes kementzéből, és azonnal szalad a' Gyóntató-Atyáért, T. Balogh Simon Káplánért, és Preaninger József Chyrgusért. Midőn T. Káplányunk a' Szolgálót kérdőre vette, mi ok-ra nézve bújt légyen a' kementzébe? ezt a' feleletet adá az nékie, és az ott jelen volt Személyeknek: Hogy annakelőtte harmadik éjtszákán álmodt, melynél fogva ő, elevenen akarta magát meg égetni, azon büniért, hogy házasságom kívül két gyermeke vólt. A' Chyrgus, hidegítő szerekkel, és fájdalomat enyhítő orvosságokkal meg-kenette a' szerentsétlen Személynek egészsz testét, a' melly fel-hólyagzott vala; de látta azután, hogy lehetetlen a' Személynek fel-gyógyúlai, a' minthogy Név. 16-dik napján, reggeli 6 órakor ki is múlt az a' Világból; 's mái napon (Név. 17-dikénn) délutáni 4 órakor el-temettetett.“